

EDITORIAL

En aquest butlletí us oferim dos nous comentaris jurisprudencials. El primer, de Jorge Pérez, es refereix a l'encadenament de contractes i superació de la durada màxima dels contractes d'obra determinada i el segon, de Carolina Gala, tracta sobre la pensió de viduïtat i les parelles de fet.

SENTÈNCIES

ENCADENAMENT DE CONTRACTES I SUPERACIÓ DE LA DURADA MÀXIMA DELS CONTRACTES D'OBRA DETERMINADA

SAN de 10 de febrer de 2016, recurs 335/2015 ([accés al text](#))

Comentada per Jorge Pérez

Es planteja la qüestió relativa a la superació de la durada màxima dels contractes d'obra o servei determinats en l'àmbit d'una administració pública. El *Real Decreto-ley 10/2010, de 16 de junio, de medidas urgentes para la reforma del mercado de trabajo*, en donar nova redacció a l'art 15.1.a) de l'aleshores vigent ET, va introduir un límit temporal màxim als contractes d'obra o servei determinats. En el vigent ET, aprovat pel *Real Decreto Legislativo 2/2015, de 23 de octubre*, l'art. 15.1.a) estableix que "aquests contractes no poden tenir una durada superior a tres anys ampliable fins a dotze mesos més per conveni col·lectiu d'àmbit sectorial estatal o, en defecte d'aquest, per conveni col·lectiu sectorial d'àmbit inferior", i afegeix que "transcorreguts aquests terminis, els treballadors adquireixen la condició de treballadors fixos de l'empresa".

En el cas resolt en la sentència analitzada, la qüestió se suscita en l'àmbit d'una de les empreses del grup Tragsa, que forma part de la *Sociedad Estatal de Participaciones Industriales (SEPI)*. En realitat, el conflicte havia generat prèviament l'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, que entenia que era d'aplicació allò previst a l'art. 15.1.a) ET a tots aquells treballadors amb contractes d'obra determinada de més de quatre anys d'antiguitat signats a partir de l'entrada en vigor del *Real Decreto-Ley 10/2010, de 16 de junio*, fet pel qual imputava a l'empresa l'incompliment de l'obligació, establerta a l'art. 15.9 del en aquell moment vigent ET (actual art. 15.8) de "facilitar per escrit al treballador, en els deu dies següents al compliment dels terminis indicats, un document justificatiu sobre la seva nova condició de treballador fix de l'empresa". Aquest incompliment suposa, segons allò que disposa l'art. 6.4.bis del *Real Decreto Legislativo 5/2000, de 4 de agosto, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley sobre Infracciones y Sanciones en el Orden Social*, la comissió d'una infracció lleu en matèria de relacions laborals.

La Inspecció de Treball i Seguretat Social va entendre, per tant, que la superació de la durada màxima d'aquells contractes, establerta a l'art. 15.1.a) ET conferia als treballadors afectats la condició d'indefinitos no fixos a la referida empresa pública. Doncs bé, idèntica és la conclusió de l'AN en aquesta sentència, en entendre que la novació d'aquells contractes temporals a indefinitos opera tant per als treballadors contractats per obra o servei determinat des de l'entrada en vigor del *Real Decreto-Ley 10/2010, de 16 de junio*, sempre que l'antiguitat dels quals fos de quatre anys o més a l'empresa, com per a aquells que en un

període de trenta mesos haguessin estat contractats per un termini superior a vint-i-quatre mesos amb anterioritat a l'entrada en vigor de la *Ley 35/2010, de 17 de septiembre, de medidas urgentes para la reforma del mercado de trabajo*, amb o sense solució de continuïtat i l'últim contracte dels quals es trobés vigent a 18 de juny de 2010. Igualment queden afectats per aquesta novació aquells que en un període de trenta mesos haguessin estat contractats per un termini superior a vint-i-quatre mesos després de l'entrada en vigor de la *Ley 35/2010, de 17 de septiembre*, amb o sense solució de continuïtat (art. 15.5 ET).

Aquesta interpretació suposa la conversió en indefinits no fixos de tots els treballadors amb contractes de durada determinada a l'empresa pública Tragsatec que es trobaven en algun dels supòsits descrits anteriorment.

D'altra banda, la demanda sol·licita el dret d'aquests treballadors a accedir al Fons d'Ajut Social i al Fons d'Ajut a l'Habitatge previstos reglamentàriament. En aquest punt la sentència manifesta la peculiaritat de la modalitat contractual indefinida no fixa en una administració pública, en assenyalar que l'accés d'aquests treballadors al segon dels Fons és possible perquè el Reglament del Fons d'Ajut a l'Habitatge únicament exigeix, per ser-ne beneficiari, ostentar la condició de "treballador amb contracte indefinit", que és la situació dels treballadors afectats pel conflicte, sense que es pugui admetre que l'expressió "contracte indefinit" s'assimili a "contracte fix". Per això la sentència denega l'accés d'aquests treballadors indefinits no fixos al Fons d'Ajut Social, atès que cal ostentar la condició de fix de plantilla, d'acord amb allò que disposa el Reglament del citat Fons, no concorrent-hi aquesta circumstància en els treballadors afectats.

PENSIÓ DE VIDUÏTAT I PARELLES DE FET

STS de 17 de desembre de 2015, recurs 2882/2014 ([accés al text](#))

Comentada per Carolina Gala

En aquesta sentència es debaten els requisits d'accés a la pensió de viduïtat quan es tracta d'una parella de fet: la sol·licitant havia conviscut amb la seva parella durant 10 anys i en sol·licitar la corresponent pensió de viduïtat li va ser denegada per l'INSS per considerar que no complia els requisits previstos a l'art. 174.3 LGSS de 1994 (actual art. 221 LGSS de 2015), en no constar acreditada la seva inscripció com a parella de fet abans de la defunció.

La sol·licitant de la pensió no figurava empadronada al domicili fins dos anys abans de la defunció, si bé hi havia factures al seu nom, comptes corrents i préstecs i, a més, el subjecte causant era titular d'un pla de pensions del qual l'actora n'era la beneficiària.

El TS declara que no es té dret a la pensió de viduïtat pels motius següents:

a) Els requisits legals "d'existència de parella de fet" i de "convivència estable i notòria", establerts a la LGSS són diferents, ja que hi han de concórrer ambdós per al reconeixement del dret a pensió a favor del sobrevivent.

b) En el mateix precepte legal, les regles d'acreditació de cadascun d'aquests dos requisits n'és, de diferent.

c) "L'existència de parella de fet" s'ha d'acreditar bé mitjançant "inscripció en un registre específic" de parelles de fet, bé mitjançant "un document públic en el qual es faci constar la constitució" de la parella, el que reflecteix la voluntat de la llei de limitar l'atribució de la pensió a les parelles de fet regularitzades. D'aquí que els elements d'acreditació de la constitució de la parella hagin de ser necessàriament aquells que el precepte legal estipula expressament.

d) La solució per la qual ha optat el legislador no consisteix en una exigència probatòria duplicada sobre un mateix fet, com podria deduir-se de la confosa redacció de la LGSS, sinó que els dos mandats legals es refereixen a dues exigències diferents: 1) La material, de convivència com a parella estable de fet durant el mínim de cinc anys; i 2) La formal, relativa a la seva verificació, en el sentit que la parella s'ha constituït com a tal conforme a Dret i dotada "d'una anàloga relació d'afectivitat a la conjugal", amb dos anys d'antelació al fet causant (en forma molt similar a la que es produeix en el matrimoni).

e) La pensió de viduïtat que la norma estableix no és en favor de totes les parelles de fet amb cinc anys de convivència acreditada, sinó en exclusiu benefici de les parelles de fet "registrades" com a mínim dos anys abans (o que han formalitzat la

seva relació davant notari en els mateixos termes temporals) i que així mateix compleixin el requisit de convivència. Tot això permet afirmar que la titularitat del dret -pensió- únicament correspon a les "parelles de dret" i no a les genuïnes "parelles de fet".

f) No fa canviar la conclusió el fet que la STC 40/2014 declarés inconstitucional i nul el paràgraf 5è de l'art. 174.3 LGSS de 1994, referit a la normativa autonòmica.

Aquesta sentència del TS, tot i que reitera doctrina anterior, torna a posar de manifest que a l'hora de tenir dret a una pensió de viduïtat no es consideren equivalents, ni molt menys, les situacions de matrimoni i de parella de fet. S'exigeixen legalment en aquest últim cas requisits més rigorosos que, a més, s'estan interpretant d'una manera restrictiva pels nostres tribunals.